

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

Centiméterenként 3 kr. Kereskedelmi és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér ora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Társadalom és iskola közreműködése a lánynevelésben.

Minap folytak le lányiskolánkban a vizsgálatok. Akik a lányok feleleteit hallgatták, meggyőződhetnek a tanításban és vezetésben való lelkiismeretességéről. Ha az elért eredmény nem ütötte meg minden tárgyból az elajánlható átlagos mértéket, ennek oka abban van, hogy egyes növendékek nem veszik elég komolyan tanulói kötelességüket. A tanító munkássága pedig sohasem pótolhatja a növendék győngységét vagy felületességét.

A szülők és társadalmunk többi része is nagy érdeklődéssel voltak jelen a vizsgálatokon és a szép záróműveken. Az érdeklődés élénk jele annak a vonzalomnak, melylyel közönségünk ez intézetet minden alkalommal kitünteti. A lányiskolának ez a szeretete, az ügyei és általában a lánynevelés iránt való érdeklődés batorít arra, amire, ha közönyösséget tapasztaltam volna ez intézet iránt, semmi esetre sem vállalkozhatnám: t. i. hogy az ismeretek szerzésénél nem kevésbé fontos és mindig sürgetően aktuális egyik nevelői kérdéssel foglalkozzam.

A polgári-iskola gondnokságának tudós és buzgó elnöke szép gondolatokban gazdag záró-beszédében megemlítette, hogy szegényebb polgári családok nem igen adhatják gyermeküket ez intézetbe; mert vagy erejükön felül való költekezésre, vagy szegénykezésre és irigykedésre tanítja és kényszeríti őket a növendékek közt a külsőségekben kifejtett vetélkedés. Magam is hallottam és tapasztaltam, hogy kis lányok mily idétlen és felszeg megjegyzésekkel tudják kicsinyelni és bántani azokat a társait, akiknek mögöttük állanak szorgalmában és szerénységben; akikkel tanulói jogokban és kötelességekben teljesen egyenlők; s akik fölé csak a ruhájuk czifraságában, vagy a nyakukba akasztott zsuzsuk csörgésével emelkedhetnek. Láttam lánykát, aki sirva könyörgött az édes anyjának, hogy ilyen vagy olyan ruhát vagy ruhadarabot vegyen vagy készítsen mert igénytelen s egyszerű külseje miatt csúfolgatják. Láttam azt is, hogy kis gyermekek a vizsgálatról elkéstek, mert kelletténél tovább tartott a cizemazásuk. Tudomásom van arról is, hogy az iskolában is tenyésznek azok az ellentétek, melyek rendszeresen semmisségek miatt teremnek kis-városi társadalomban;

a gyermekek a nagyokról veszik a példát s ami jórosszat felnőttektől beszélgetés közben hallanak, azt mind magukkal viszik az ő kis társadalmukba; eltanulják a megszólást s a benne rejlő rosszindulatot s megmérgezik vele a maguk és mások fogékony lelkiületét.

A gyermeki lelek fejlődése s egy egész élet, sőt a jövő társadalom alakulása iránt érdeklődőnek nem lehet, nem szabad e jelenségek, mint a komolyodó korral tovatűnő gyermekes éretlenségek fölött kicsinylő mosolylyal napirendre térni. A nevelés nem nagyszabásu elméletek hangoztatásában áll, hanem a növendéket érdeklő minden aprólékos dolog megfigyelésében s a gondolkodásnak és cselekvésnek okos irányításában minden egyes kinálkozó alkalommal. Az is igaz, hogy a nevelő nagyon fontos kötelességet teljesít akkor is, mikor a lánykát, különösen ha elhanyagolt külsővel jön hazulról és minden növendékét tisztasághoz, rendhez és jó izléshez szoktatni igyekszik; mert e három tulajdonság nélkül: a személyében és környezetében való szigorú tisztaság, rendszeret és jó izlés, mint a neveltség legszükségesebb attribútumai nélkül sok keserűség, sőt szerencsétlenség érheti az élet iskolájában. Tudom azt is, hogy az iskolai nevelés az otthon és egész társadalom segítségével nélkül nagyon kevésre mehet; e nélkül összes sikere inkább csak ismeretszerzésre és általa az ugynevezett szellemi képességek fejlesztésére szorítkozhatik. Az otthoni nevelés, a társadalmi hatás mely nyomokat hágy az egész életben. És ha ez a nevelés és hatás esetleg nem szerencsés: belátás és nem közönséges lelki erő kell ahhoz, hogy a növendék menekülhessen; ezt a lelki erőt pedig csak az érettebb kor hozhatja magával. De viszont az is veszedelemmel járhat, hogy a növendéket az otthonával és társadalommal ellentétbe állítjuk; a növendék két felől erős és ellentétes hatásnak lévén kitéve, s közülök egyik alól sem tehetvén magát függetlenné, határozatlanná lesz; a jó elméletet megtanulja az iskolában, s amint az iskola ajtaján kilép, elfeledi az elméletet, mert az otthon és a társadalom mára tanítja a példájával. Én ezt mind jól tudom; s ennél fogva tudom azt is, hogy ennyi nehézség közt a nevelés nem könnyű feladat; sokkal nehezebb az erkölcsi nevelés, mint a legnehezebb tárgyak tanítása.

S mindezen nehézség mellett is kötelesség-képen hangoztatom, hogy a nevelő-intézet ennyi nehézség között keresse meg a helyes közéletet és lehetőleg ne engedje beszívárogni azokat a téves nézeteket és felszeregetéseket, melyeket egyes növendékek az iskolán kívül látnak, hallottak, tapasztaltak s eltanultak; sőt a növendéket bölcs tapintattal és szerető gonddal erősítse az ellenük való küzdelemre. A szülők pedig, ha gyermekeik erkölcsi nevelése iránt komolyan érdeklődnek: mentsek meg őket attól, hogy erre a küzdelemre ki kelljen szállaniok. Segítsék az iskolát mindazon jó tanítás elfogadásával és alkalmazásával, melyeket haza visznek. Támogassák az iskolát abban, hogy a növendékek az egyszerűséget és jó izlést egymás kiengesztítőjének, ne pedig ellenségének tartsák. Támogassák abban, hogy holmi hiabavaló külsőségek helyett jó tulajdonságokul a szorgalmat, szerénységet, tisztaságot, rendszeret és takarékoságot ismerjék meg gyermekeik. Támogassák abban, hogy gyermekeiket tartsák távol a társadalmi ellentéteknek irigykedésnek, rosszakaratnak, megszólásnak szokásban levő formáitól. Az iskolában pedig, szerény vélekedésünk szerint, csak egyszer-kétszer kell rámutatni a külsőségben való vetélkedés oktalanságára s a megszólás csúf voltára; csak egyszer-kétszer kell a kis piperkőcöt, a kis elbizakodottat s a kis pletykázót kissé megszégyeníteni: a gyermekek fogékony lelkére meglesz a jó hatása.

A nevelőnek nem lehet ebben a dologban határozatlannak lenni; nem szabad felni még attól sem, hogy egyesek gáncsolni fogják eljárását. Suaviter in modo, fortiter in re. Magának a társadalomnak van nagy szüksége arra, hogy a gyermekek egyszerűsége és szerénysége nevedjenek. Ha a gyermek külsőségekben való versengéshez, irigykedéshez és kárörömhöz szokik: jégverés és fillokszéra semmi ahhoz a csapáshoz képest, mely életét fenyegeti. A külsőségek kedveléséből a költséges hajlam, a kicsinyek ártatlannak látszó irigykedéséből a nagyok veszedelmes versenye folytatódik; ennek pedig a vége rendszeren anyagi gond és békétlen házaset. Ha ez szerencsére nem következik be, bizonyosan meglesz a másik eredmény: a fényes szereplés mellett az otthoni szegénység vagy rendtelenség. Ezekre a tulajdonságokra pedig a jelen, sem a jövő generációnak semmi szüksége sincs. Különösen

TÁRCZA.

Az após.

— Sötét história. —

Hárman ültenek együtt az „Ide világíts“ korcsma asztalánál; mind férfiak ők, mind agglégények és daczára — vagyis inkább (amint mondanak bizonynyal) — a nők, valamennyien jókedvű cimborák. A megbeszéltek között hármas ma négyessé lett, mivel az egyik tagtárs magával hozta öcscsét, Gergő Nándor osztályfőnököt, aki éppen vakációs látogatásra érkezett. A társaság meg lehetett elégedve az új vendéggel, mert az osztályfőnök ur is kitesz magáért vig társaságban, habár — vagy (amint mondanak bizonynyal) éppen, mert háts ember volt. A házasság bilincsei azonban nem lehetnek valami sulyosak; legalább Gerő ur mosolygós, ömbölyű arca és kerekded pocakja arra engedtek következtetni, hogy ő nagysága férje urának ugy a szíveről, mint a gyomráról kellőképen gondoskodik. A három magános ur legnagyobb csodálkozására amellettszóquentia se igen szenvedhetett a női ekesszólással folytatott harcában, mert az öcscs csaknem kifogyhatatlan volt a jóízű történetkéi elbeszélésében, amelyeket pláne mint saját élményeit talált fel.

— Ugyan kedves öregem, — szolt végre az idősebb Gergő, mikor a hangulat már ugyancsak emelkedőben volt — beszéld el csak azt a fényes históriát, hogy miként jutottál annak idején — apóshoz!

Nándinak éppen ez volt a gyenge oldala; nem is kerette magát és imigyen kezdé:

— Hova-tovább tizenöt esztendeje lesz, hogy mint szerény segédfogalmazó bekerültem a minisztériumba.

Hogy az ily díszes állásnak megfelelő dotációval ugyancsak meg kellett huznom magam, azt mondanom se kell; de hát biz' én két hét múlva már szerelmes voltam és pedig annyira szerelmes, hogy nyolczvan forintnyi jövedelmem daczára saját otthonomról álmodoztam, amelyben kettecskén majd „szerényen, de becsületesen“ eléldegélünk. A mi aggasztott, az csak a jövendőbeli apósom tiszteletreméltó személyisége, akkori osztályfőnököm volt, akinek bámulatos gazdálkodó természetéről az összes minisztériumokban valóságos legendákat tudtak elbeszélni. Hogy tehát ez az ur vejének a megválasztásában is nagyon óvatosan fog eljárni, az bizonyos volt.

Megkezdtem hát az ostromzarat. Először is négy héten keresztül egy és ugyanazon tollal irtam, azután az ő példájára zöld posztó-ujjast rendeltem, hogy a kabátomat foltoktól védjem egy csomó ilyen takarékosági vaczakkal próbáltam magamra vonni a figyelmét. Sikerült is az idők folyamán bizonyos langyos jóakaratra szert tennem az öregnél, ugy, hogy végre egy vasárnap délután elhatároztam magam a nagy lépésre. Belépésemkor a főnök ur nem ugyan ridegen, de oly kévéssé batorító tartózkodással fogadott, hogy bátorságom ugyancsak megcsappant. Az öreg, aki meglehetősen kopott halókabátban volt, felszólított most már, hogy foglaljunk helyet a kályha mellett, miután ily módon a drága melegből kevesebb vész kárba.

Hogy a borongós alkony daczára nem gyujt világót, azt avval indokolta, hogy hiszen beszélgetésünkhöz ugy sincs szükségünk erre; már pedig ő ellensége mindennemű pazarlásnak. Ráhagytam természetesen és azzal elkezdtünk diskurálni; csak nem tudtam elhatározni magam arra, hogy rátérjek jövetelem céljára.

Eközben annyira besötétedett, hogy alakjaink konturjait is alig tudtuk felismerni. Szórakozott voltam és mialatt gazdám tudományos fejtegetéseire egy-egy hirtelen odavetett: Persze, persze! — nekem is ez a nézetem! közbeszólással feleltem, azon törtem az eszemet, miként lehetne az öregnek saját territoriumán imponálni. Egyszerre csak fényes eszmém támadt; ennek a végrehajtása azonban olyan különös zajt ébresztett, hogy apósom meglepődve kérdezte:

— Mit mivel maga tulajdonképen, öcsém uram?

— Bocsánatot kérek — hebegtem nagy zavart tetetve — én . . . kérem . . . mit tagadjam . . . lehuztam a nadrágomat, mindig így szoktam tenni a sötétben, mert így nem kopik oly hamar.

Nem láttam ugyan az öreg ur arcát, de formálisan átéreztem azt a merev csodálkozást, amely e szavakra erőt vett vajta.

Azután barátságosan vállon ragadtott és rokonszeuves, meleg hanghordozással szolt:

— Na, ez igazán derék, fiatal ember, nagyon derék. Lássá, én sohase jutottam volna erre a genialis gondolatra.

A vas meleg volt; nekifogtam hát a kovácsolásnak és bátran elmondhatom: jöttem, nem láttam semmit, de győztem. Kérelmem a lehető legszívélyesebb fogadtatásra talált. Hogy apósom elragadtatása az esküvő után néha-néha egy kissé lehült, az mellékes; hiszen avval a heroikus eszközzel csak éppen egyszer akartam hatást elérni!

— Ennyi erőlködés egy asszony végett? — szolt aztán az egyik asztaltárs, mikorra az elbeszélés keltette vidámság némileg lecsillapult. — Igazán érthetetlen! Na, de hát azért Isten éltesse! (P-o.)

nincs az elégedetlenségre, mely ezen előző tulajdonosok által sok családi otthonnak békéjét nem egyszer felzavarja. A nevelés főcéljának az önfegyelmest tartjuk; engedjük és segítsük ezt a célt megvalósítani a mi iskolánkban is, mely csak így teljesítheti igazán városunkra és vidékére kulturális nagy feladatát.

L. I.

Nemzetiségi hetvenkedés

című cikkünkre válaszul a balázsfalvi Unirea. Vasárnapi számában két cikkben is tárgyalja az állami segély elfogadásának kérdését és a nagy hűhó, amit e kérdésben csap, újabb bizonyítéka, hogy eljárásának célja igazítás és a segélyben részesült papok presszionálása.

De lássuk, mivel érvel ellenünk balázsfalvi kollégánk. Vezércikkében általánosságban foglalkozik a kérdéssel, külön cikkében pedig a „Közérdek“ állításait igyekszik megcáfolni. Ezen elegikus hangon tartott külön cikkben reprodukálja tetteinket, bírálhatja azokat, hogy azonban minő szerencsével, meglátjuk az alábbiakból.

Cikkünk demonstratív részét, melyben a gör. kath. és gör. kel. papok, ezek özvegyei és árvái részére évente adományozott segély történetét ismertetjük, az Unirea egyenesen tagadásba venni nem meri, de — meg kell adni, elég ügyesen — ezen elvitathatatlan tény olyba ohajtja feltüntetni, mint ha az országgyűlésileg adományozott segély kiosztásával megbízott kultuszminiszter e segélyt méltánytalanabbul osztaná szét, mint ha ennek kiosztása, mint eddig, ezutánra is magára a balázsfalvi káptalanra bízotték. Ezt értjük — aki a sorok között tud olvasni — és bizonyára erre számít az Unirea is — megérti ez okoskodásból, hogy bizony jobb volt az eddigi eljárás, mert a magyar állam segélyét, a magyar pénzt néhány balázsfalvi ur jobban tudta kegyeltjei között szétosztani, mint teszi most a miniszter, ki csak azt nézi, melyik pap szegény, melyik érdemes segélyre, nem pedig azt, hogy melyik pap mily mértékben tette magát a balázsfalviak és az Unirea kegyeire érdemessé.

Hosszadalmasan, számadatokkal igyekszik azon állítását bizonyítani, hogy eddig a segély czelszerűbben lett kiosztva, mint ahogy a kiosztás jelenben van tervezve, és midőn a papok önérzetét törekszik felkelteni, arra a konkluzióra jut, hogy ezután segélyben csak az fog részesülni, ki a jegyző vagy szolgabíró előtt hizelegni, kompiimentirozni fog. Ezen tételt azonban talán megfordítani is lehet és az Unirea engedelmével azt így is lehet talán hangoztatni, hogy eddig segélyben csak azon pap részesült, aki az Unirea-nak s az ezen lapban hangoztatott elveknek hízelt és kompiimentirozott, és az igazságos szemlélő előtt e tétel így talán jobban is fog hangzani, hogy inkább kapjon a magyar állam segélyéből, a magyar pénzből az a pap, ki a magyar államnak hűve, mint az, aki az Unirea elveiben látja boldogulását, azon Unirea-e-ban, ki e segélyhez semmivel sem járul hozzá.

Szállka az Unirea előtt az is, hogy a segélyben részesült papok nyugtáikat az illetékes főszolgabírák által kötelesek láttamoztatni. És természetesen ezen rendelkezést is mindjárt a politikára vezeti vissza és csak is politikai czélzatot lát benne. Nos hát, kérdésre megmagyarázzuk e rendelkezés okát is lap-társunknak.

Széles e világon s talán Romániában is a segélyosztás és adományozásnak egyik fő feltétele, hogy segélyben csak is az részesüljön, aki erkölcsileg és társadalmilag kifogástalan életet, kifogástalan magaviseletet tanúsít. Ahol a segélyre szoruló e két feltételt igazolni nem tudja segélyt nem kap — talán még Romániában sem. Most a konkrét eseteket véve irányadóul, azt csak concedálja nekünk az Unirea, hogy a gör. kath. papi státusban is, mint minden más hitfelekezethöz, fordul elő egy-két sajnálatos eset, hol a segélyre szoruló e tekintetben kifogás alá esik. És ki igazolja a segélyre szoruló kifogástalan magaviseletét, erkölcsi életét, ha nem azon forum, mely előtt az illető egész életét leéli és amely forum az illetőt minden tekintetben jól ismeri? Ezért szükséges a főszolgabíró láttamoztása és semmi másért, és hisszük is, hogy jól tudja ezt lap-társunk is, de hát neki olvasóinak mást kell feltálatnia, mert más a cikk célja.

Hiába hoz tehát fel ezen tényre szemben az Unirea konkrét eseteket és idézi egyik — bizonyára benfentes — papnak nemzetiségi frázisokkal telt levelét, melylyel az a segélyt visszautasítja, mert azt, hogy az egész papi status a segélyt vissza fogja utasítani, ugy sem hiszi el neki senki. A nyilatkozó papnak levele pedig az az ugynevezett „szelíd nyomás“, melyet a papokra lap-társunk gyakorolni óhajt. Ami azon taga-

dását illeti, hogy a balázsfalvi érseki székhöz több száz pap szabályszerűen kiállított nyugtáját beküldötte volna és a segély kiutaltatását várja, most is fenntartjuk és ujlag is kijelentjük, hogy 200-nál több nyugta várja elintézését.

Végül az Unireának azon felkiáltására, hogy nem félünk, mert velünk van az Isten, azt kérdezzük az Unireától, hogy e kijelentésre mit szól majd a lugosi és szamosújvári egyházmegye, hol a segélyt a miniszter rendelkezésével elfogadták és kiosztották? és mondja meg nekünk az Unirea: ezen szomszédos két egyházmegye intéző és irányító körei miért nem látták fenforogni mind azon „sérelemeket“, melyeket az Unirea felfedezett, továbbá miért nem exkommunikálja e két egyházmegye káptalanait, segélyben részesült papjait is? hisz ezek az Unirea felfogása szerint a román nemzetet követtek el hazaurulást, midőn a gyűlölt idegentől, a magyartól fogadták el a pénzt. Ha annyira bizik lap-társunk igazában, az Isten segedelmében: bizonyára bátran megteheti ezt is.

Vizsgák után.

A nagyenyedi leányiskola, — féltve őrzött kincsünk, — vizsgái az elmúlt héten folytak le. Négy napon át gyönyörködhetek a szülők, érdeklődők, leányaik szép előmenetelében, többé, kevésbé szabatos feleleteikben, a lefolyt iskolai év osztályzatokban kifejezett eredményében. Gyönyörködhetek a vizsganapokon azon szép munkákban, melyek a szorgalom és kézi ügyesség vívmányai s melyekről lapunk más helyén tüzetesebben is megemlékezünk. Az ötödik napon pedig — a záróünnepélyen — szülői örömük és büszkeségük a szép és dús jutalmakban nyerhetett kielégítést, melyek a kiválóbb tanulók, örömmel jegyezzük meg, nagy számának jutottak osztályrészeül. Gyönyörködhetek az ártatlan lelkek szép és vidám mulatozásán, melyet a tanév munkás napjait bezárták, megünnepelték.

A leányiskola idei vizsgái is általánosságban igen szép eredményt mutattak fel, meglátszott a növendékeken az okszerű vezetés, a gondos figyelem, melyet tanítók és tanítónők körültekintettek. A sok jó között is előnyösen tűnt ki a 4-ik elemi és 2-ik polgári osztály, mely ugy a sok jó osztályzattal, mint a vizsgán hallott szabatos feleleteivel a vezető helyet vívta ki magának.

Egy pár megjegyzést azonban nem hallgathatunk el ezen vizsgák illetőleg. Tudunkkal az osztályzatok a leányiskolában a vizsgák előtt már megállapítottak s így a növendékek inkább csak diszvizsgát adnak, a jelen vizsgák azonban főleg a felsőbb osztályokban tulságosan akadémitikus jellegűek voltak, aránylag kevés növendék igen hosszú időn át kérdezett, holott ez czéltalan, mert nem vizsgai felelet állapítja meg az osztályzatot. Az sem helyes, hogy egyes növendék, ha talán zavarba jöve nem tud helyes feleletet adni, nyersen leutasítsák, ez nagy közönség előtt nem csak a szegény gyermekre, de az esetleg jelen levő szülőkre is lealázó, deprimáló. Ha az intézők meg vannak győződve — hisz ismerniök kell tanítványaik tehetségét —, hogy az illetőtől jó, szabatos feleletet nem várható, inkább ki se szólítsák, hogyszem ilyen megszegényítésnek tegyék ki. Zavarólag hat továbbá a növendékekre, ha az előadó tanítónő, vagy tanító által feltett kérdések mások által közbevetett, sokszor túlfogás kérdésekkel komplikáltak. Természetesen joga van ehez tanfelügyelőnek, gondnoknoksági tagoknak, de módjával kell vele élni. Helytelenítjük azokat a reneteg hosszúságú verseket, legtöbb esetben hőskölteleményeket, melyeket ily vizsgák alkalmával sokszor apró leánykától hallunk s melyek a legtöbbször természetesen helyesen szavalni még nem tudók ajkairól komikusan hangzanak el. Igen szép gyermek-irodalmunk van, lehet abból megfelelő verseket kiválasztani. Jóakaratu megjegyzések ezek, úgy szólva alakiságokra vonatkozó reflexiók s teljes egészében és jól eső örömmel fenntartjuk a cikk elején hangoztatott általános dicséretet.

A záró ünnepély szokott módon folyt le szombaton az ev. reformátusok nagy templomában, hol nagy közönség élvezte Dömök Erzsébet igazgatónő és Kövér János igazgató tartalmas és lendületes jelentését a lefolyt tanévről, valamint Gáspár János gondnoknoksági elnök igen szép és sok mindenre szak-szerűen, vagy gondallal kiterjedő beszédét. A nagy számú könyv- és pénzjutalmak kiosztása keltett zibongást a boldog növendékek között s az ünnepelő közönség a Hymnus eléneklése után oszlott szét, de csak azért, hogy este felé a sétatéri fedett tánczteremben találkozzék, hol a növendékek részére a figyelmes tanítói kar igen sikerült kis táncmulatságot rögtönzött. Beköszöntöttek a pihenés órái, legyenek azok kedvesek az édes otthonban!

A nagyenyedi ipartestület majálisa.

1899. június 18.

Hogy milyen tekintélyes és társadalmi téren is számottevő iparos osztálya van Nagy-Enyed városnak, azt jól eső örömmel észlelhetjük az ipartestület vasárnapi mulatságán. Két, szintén tekintélyes testület nyári mulatsága előzte meg közvetlenül az előttevaló vasárnapokon, az idő sem kedvezett tulságosan és mégis akkora és oly szép közönség adott találkozót egymásnak a hangverseny-programmai egybekötött majálison, hogy a valóban nagymeretű sétatéri tánczterületig alig volt képes befogadni az érdeklődőket. A fáradhatatlan és előzékeny rendezőség nem is volt hálátlan e szép pártolásért, mert igen sikerült programmal és fesztelem, igazi magyaros mulatsággal kedveskedett a közönségnek, melynek soraiban közeletünk nem egy kimagasló alakját is láttuk.

A táncmulatságot, mint említők, hangverseny előzte meg, mely Wagner R. „Tannhäuser“-éből vett „Bevonulási induló“-val vette kezdetét, énekelve a nagyenyedi Daloskör vegyes kara által. Gyönyörű és nehéz mű s annál dicsérendőbb a szép kivitel. A zongora-kíséretet Vincze Dánielné urnó és Horváth Lili kisasszony szolgáltatták, és ezzel valóban önzetlen áldozatkészséget tanúsítottak, mert a Daloskör zongorája, mely rendelkezésükre állott, olyan, minden fogalmat felülhaladó rossz és rozoga butor-darab hogy azon, nyilvános helyen játszani valóban heroizmus. Elvárjuk a Daloskörtől, mely most végre valóban szakértő vezetőséggel bír, hogy saját érdekében igyekezzen fog egy tisztességes zongorát beszerezni! Eltekintve a rossz zongorától, Vincze Dánielné urnó művészi játéka általánosan ismert és nem szorul banális dicséretre, Horváth Lili kisasszony nyugodt és biztos játéka pedig tanítómesterét, ez esetben társnőjét dicséri.

Dr. Ebergényi Sándor a sablonról eltérőleg szabad előadásban szerepelt, egy igen érdekes epizódot mondva el hírlapiról életéből. Fesztelem, könnyed és kerekded előadása mindvégig lekötötte — és méltán — a közönség figyelmét, mely zajos tapsokkal jutalmazta az érdekes előadást.

A Daloskör női kara ezután igen szépen elő Meyerbeer „Hugenották“ című dalművéből a Hölgyek karnalát, — majd Bihary Béla ur szavalata kö-tötte le a közönség figyelmét; zengzetes organuma, öntudatos előadása nagy hatást keltett Poe Edgar gyönyörű költeményének, „A holló“-nak elszavalásával.

A szép műsort Huber Károly „Őseink emléke“ című zongora- és zenekar-kísérettel előadott férfikar éneke fejezte be, melyet a Daloskör igazán szépen és megkapó erővel adott elő. A zongorakíséretet a rossz hangszer lehető kihasználásával és kiválóan Vincze Dánielné urnó, a zenekíséretet a helyi első népzenekar szolgáltatta. Az énekszámokat Veress Gábor karnagy vezényelte.

Műsor végeztével vidám tánczra perdtül a fiatalság s hogy mekkora volt a látogatottság és tánczkedv, fényesen igazolja, hogy az első négyesre mintegy 140 pár sorakozott, alig tudván két coloneban elhelyezkedni az óriási teremben: olyan tudósító pedig még nem született, ki a témérdek szép asszony és leány névsorával be tudna számolni! Elevenen, fesztelemül folyt a szép mulatság a hajnali órákig s mi örülünk, hogy a derék testület ily szép sikerű mulatságáról számolhatunk be.

A testület elnökségének felkérésére — minek szívesen teszünk eleget — és annak nevében e helyen is hálás köszönetet mondunk a közreműködő hölgyeknek és uraknak, mert erős meggyőződése a rendezőségnek, hogy a fényes sikert nagyrésztben a műsoron közreműködők szíveségének, jóságának és előzékenységének köszöhető.

Ódry Lehel hangversenye.

(Cs.) A hatvanas években, kis diák koromban hallottam először Ódry Lehel, ha jól emlékezem Maros-Vásárhelytől, hol a kolozsvári — akkor hírneves — társulattal fordult meg. Mi, akkori diákok, nem igen rajongtunk az énekes darabokért, inkább szerettük a nagyhatású tragédiákat, de Ódry Lehel éneke annyira hatott reám, hogy ha csak szerét tehettem, mindig meghallgattam s mikor később felkerültem Budapestre, ünnepnapnak tekintetem, ha az operában — melynek akkor már oszlopos tagja volt — hallgathattam gyönyörű énekét, élvezhettem mesteri játékát, könnyed eleganciáját, mely kiválóvá tette a legjobb énekesek között is. Régmúlt idők, de mind feljultak emlékei, midőn tegnap a mi szerény kis városunkban élvezhettem ismét a nagy művész még mindig hatalmas énekét, gyönyörködhettem művészi egyéniségében. Nem érzem magamat hivatva az előadás részletes bírálatába bo-

csátkozni meg van nyes bir énekszám a műsor vebb ha előadást nitotta, onnan tá A zoi szolgálta al s ki tan jutot De m Szép org beosztás került s kardja

Ny

A nag hó 11-ét számadá kerettün Be v Felülfiz 442 fr t nyolt k téséből Ezen kel elő Br. I 10-10 Janos, János, I millő, Pogány Mihály, jos, Var Farnos frt, Fol kr, Dr. Emil, E roly, M dor Jen Ferenc Benede lint, Sz — Bara Benede Deli Ö lős, Fog cső Sár ván, M József, Schönb Dr. Sz Uray L Sándor Makovi hászka 50-1 roghy Miklós, gerpek Lusztig hály 70 Gerend Kovács lenz Oszkár Papp F N., Sic Ujvári Lajos, zsef, Margit Foga áldozat kős an hetetle pótólha egész l mes cz Nagy-E ségével got, di téri tá Scheide járulta támoga amogy

csatkozni, felesleges az, mert Odry művészi hírneve rég meg van állapítva, hatalmas egyénisége felül áll kicsinyes bírálaton, legfőlegbb konstatálom, hogy ez estvén énekszámái közül „Spirito santo” és „A két granatos”, a műsor első és utolsó számai keltették a legintenzívebb hatást. Válogatott közönség élvezte a művészi előadást és elismerését mindannyiszor zajosan nyilvánította, valahányszor a művész a színen megjelent, vagy onnan távozott.

A zongora-kíséretet a művész fia, Odry Attila szolgáltatta; fiatal, izmos tehetség, ki előtt szép jövő áll s kinek igen szép, könnyed játékaért szintén méltán jutott ki az elismerés.

Demény Albert recitator egészítette ki a triót. Szép organuma, öntudatos fellépése, hangjának helyes beosztása nem tévesztették el hatásukat, különösen sikerült számai közül: „A kevlaari bucsu” és „Az Isten kardja” előadása.

Nyilvános számadás és köszönet.

A nagyenyedi önkéntes tüzoltó egyesület részéről a f. hó 11-én tartott nyári mulatságra vonatkozó következő számadás, nyugtázás és hálanyilvánítás közzétételére kerestünk fel:

Bevétel. 1. Jegyek eladásából 134 frt 25 kr.; 2. Felülfizetésekből 307 frt 90 kr. Összes bevétel 442 frt 15 kr. Ezzel szemben szabályszerűen okmányolt kiadás 91 frt 16 kr. A két összeg egybevetéséből tiszta jövedelem 350 frt 99 kr.

Ezen szép tiszta jövedelem elrérhetését felülfizetéseikkel előmozdítani a következők voltak szivesek:

Br. Kemény Simon, Török Bertalan, Zeyk Dániel 10—10 frt, — Gáspár János 8 frt 80 kr, — Bálint János, Br. Bánffy Kazimir, Bisztricsány Lajos, Csató János, Felszeghy Sándor, Id. Graef János, Haubert Kamilló, Dr. Jenei Elek, Kovács Gyula, Kovács József, Pogány János, Stern Henrich, Scheidel József, Dr. Szabó Mihály, Ifj. Winkler János 5—5 frt, — Vincze Lajos, Varró Gerő és László 4 frt 50—4 frt 50, — Dr. Farnos Árpád, Dr. Mátyás Mihály, Szász József 4—4 frt, Folyovics Sándor, Tóth Miklós 3 frt 80—3 frt 80 kr, Dr. Farnos Dezső, Fogarassy Béla, Dr. Geraszim Emil, Halmágyi Antal, Kontz Albert, Dr. Magyar Károly, Müller Mihály, Papp János, Reinbold Olivér, Sándor Jenő, Sebesi Zsigmond, Szilágyi Farkas, Szöllősy Ferencz, Dr. Winkler Albert 3—3 frt, — Albert Iván, Benedek Sámuel, Dr. Ebergényi Sándor, Korbuly Bálint, Székely Ödön, Vajda Peter 2 frt 50—2 frt 50 kr, — Barabás Károly, Baráczy Albert, Bartha Zsigmond, Benedek Gábor, Bójtke Kálmán, Cseresznyés Gyula, Deli Ödön, Dezső Zsigmond, Elekes Károly, Fodor Miklós, Fogarasi Albert, Imreh József, Jancsó Sámuel, Jancsó Sándor, Id. Kún József, Ifj. Kún József, Lázár István, Málnásy Károly, N. N., Nagy Gyula, Nussbaum, József, Reich Mihály, Russ János, Saymann József, Schönberger Mór, Sebestyén Sándor, Sombory Sándor Dr. Szaniszló Albert, Székelyhid János, Tóth Sámuel, Úray László, Vásharhelyi Károly, Will Károly, Z. Szócs Sándor 2—2 frt, Fellner Lajos, Özv. Gazsa Sámuelné, Makovitska Ottó, Orbay Lajos, Ifj. Pánczél József, Prohászka Sándor, Vincze Dániel, Id. Winkler János 1 frt 50—1 frt 50 kr, — Asztalos János, Bocz Áron, Bodrogyi János, Bójtke Zsigmond, Grünfeld Dávid, Harmath Miklós, Ince István, Molnár Károly, Nagy Lajos, Ungerepek Miklós 1—1 frt, — Dunai Albert, Luka Albert, Lusztig László, Paulini Rudolf 80—80 kr, — Fekete Mihály 70 kr, — Balázs Gergely, Dömök Erzsébet, Id. Gerendi Gusztáv, Hollós István, Karácsonyi Bogdán Kovács Károly gondnok, Kovács Károly nyomdász, Kolencz Hermán, Lázár Albert, Lingner György, Majláth Oszkár, Márton József, Máthé István, N. N., N. N., Papp Ferencz, Röder Antal, Selmezi István, Schmiéd N., Siczer Miklós, Spangenberg Gyula, Szóke István, Ujvári Imre, Weirich Frigyes 50—50 kr, — Atzél Lajos, Domokos Béla, Ifj. Gerendi Gusztáv, Ilosvay József, Ifj. Melasz János, N. N., Székely János, Tomai Margit 30—30 kr, — Deák Mihály 20 kr.

Fogadják e felülfizetők az egyesület hálás köszönetét áldozatkészségükért, mely lehetővé teszi, hogy a szükséges anyagi viszonyok között leledző testület nélkülözhetetlen szerelvényeit rendbe hozhassa, kiegészíthesse, pótolhassa. Fogadja elismerő köszönetünket a város egész közönsége, mely kivétel nélkül hozzájárult a nemes czélú mulatság erkölcsi és anyagi sikeréhez. — Nagy-Enyed város tanácsa, mely szokott áldozatkészségével ingyen szolgáltatta a világító szereket és anyagot, díjtalanul engedte át a mulatság céljára a sétatéri táncstermet, — Nagytisztelt Szilágyi Farkas és Scheidel József urak, kik külön boradományokkal is járultak a vigassághoz, és a helyi sajtó, mely jóakaratu támogatásával oly sikeresen igyekezett még fokozni az amugy is nagy és megtisztelő érdeklődést.

A parancsnokság.

Vegyes hírek.

— **Helyettesítés.** A vallás- és közoktatásügyi min. miniszter f. évi június hó 15-én kelt 40266. számú rendeletével dr. Szabó Mihály kir. tanfelügyelő nyolczheti szabadságidejének tartamára az alsófehérvármegyei kir. tanfelügyelőség vezetésével dr. Ebergényi Sándor főispáni titkárt bízta meg.

— **Értesítés.** A „Nagyenyedi Sport-Egyesület” választmánya kéri mindazokat, akik a Sport-egyesületnek tagjai ohajtanak lenni, hogy elhatározasukról Bodrogi János egyesületi titkárt értesíteni sziveskedjenek.

— **A leányiskola kiállítása.** A helyi leányiskola vizsgáinak időtartama alatt, a leányiskola épületében négy nagy terem állott nyitva az érdeklődő közönség részére, melyekben a növendékek egy évi munkálkodásának látható tanujelei voltak kiállítva. Aki ezen rajz-, festészet és női kezimunka-kiállítást megtekintette — és a közönség csak úgy tudott megtekintésükre — lehetetlen, hogy lelki örömet ne érzett volna a szép és tetszetős produktumok láttára. Meglepően gazdag és kiváló termékekkel bővölködött volt a rajz és festészeti kiállítás és a sok szép munka között is előnyösen tűntek ki Horváth Lili, Domániczky Irén, Müller Ida, Simon Iluska, Dezső Giza nagy szorgalmat és szép, fejlesztésre érdemes tehetséget eláruló munkái. Különösen sok és szép munkát állított ki Horváth Lili és Domániczky Irén, kik e tereni buzgalmukért 1—1 arany jól kiérdemelt jutalmat is nyertek. Gyönyörű munkákat mutatott be a női kezimunka kiállítás is, a növendékek e tereni sokoldalú és eredményes kiképzéséről tanuskodva. Láttunk igen csinos saját készítményű női ruhákat, gyönyörű himzési munkákat, szóval mindent a mi e téren felmutatható, fokozatosan előállítva a kis, nagyobb és legnagyobb növendékek által. Kiváló munkákat produkáltak e téren Dezső Lujza, Müller Ida, Magyar Jolán, Dezső Giza, Horváth Lili Szathmári Róza, Nagy Ida stb. Fűzi Kátfinka és Kasselik Emilia tanítónők tekinthetnek vissza meglepedéssel ily szép eredményű munkásságukra, nekik tartoznak hálával szülők és növendékek a szép előmenetelért. A tárlatot megtekintette a várnegye főispánja is, legnagyobb meglepedését fejezve ki a látottak felett.

— **Kedves köteleltséget** vélünk teljesíteni közönségünkkel szemben, midőn értesítjük, hogy Odry Lehel ur, a városunkban időző énekművész, csütörtökön még egy előadást rendez közkívánatra s ez által lehetővé teszi azoknak, kik már előző alkalommal hallották, hogy még egyszer élvezhessék mesteri énekét — azoknak pedig, kik nem lehettek jelen az első előadásban, hogy ez élvezetet megszerezhessek maguknak. A csütörtöki műsor következő: 1. „Dal az esti csillaghoz.” Tannhäuser operából, Wagner Richardtól. Énekli Odry Lehel. 2. „Julius Caesar” forrny-jelenete. Előadja Demény Albert. 3. „A hullám-sellő” norvég néprege. Énekli Odry Lehel. 4. Csihi Gergely „Vasember”-éből a munka dicsérete. Előadja Demény A. 5. Magyar népdal-egyveleg. népzenekar kísérettel. Énekli Odry L. 6. „A vár és kunyhó” Br. Eötvös Józseftől. Előadja Demény A. 7. „A két granatos” Schumann balladája. Énekli Odry Lehel. 8. Kossuth imája a kápolnai esetek felett. Előadja Demény A. A zongorakíséretet ez alkalommal is a fiatal művész, Odry Attila szolgáltatta. Az érdekes előadásra úgy saját, mint az intelligens művész érdekében, e helyen is felhívjuk a közönség figyelmét.

— **A jó izlés nevében** felhívjuk a rendőrség figyelmét, hogy igyekezzék korlátozni azokat a szemérem-sértő idilleket, melyeket darabontók és szolgálók a sétáló közönség és gyermekeik szemeláttára utcákon és sétatéren ünnepnap délutánján produkálnak. Ugyanezt szerelnők kérés formájában kifejezni — ha szerénytelenek nem leszünk — a vár belső környékére nézve, hol heti és főleg országos vásárok alkalmával fényes nappal terem mindenféle undorító dolog. Utóvégre is — szerény vélekedésünk szerint — a rendőr nem arra való, hogy a maga guszúsát szolgálja és pusztán hivatalszolgá szerepét vigye; hanem talán arra is, hogy nevének és hivatásának megfelelően a városi rendnek, köztisztaságnak és közérkölcseiségnek szolgáljon előjárói parancsa szerint. Azt pedig nem akarjuk himni, hogy előjáróik ezekre vonatkozó intézkedéseket velük nem közölnek. Említhető volna még az utcasarkok tisztaságára való felügyelet s a patak vizének, melyet a városi közönség általában mosó-víznek használ, undorító szennyvízről való megóvása; de nem merjük tulságosan igénybe venni és megterhelni a rendőrség emlékezetét.

— **Sport.** A „Nagyenyedi Sport-Egyesület” választmánya tudomására hozza az egyesület tagjainak, hogy a sétatéren levő második lawn-tennis-pálya felszerelése is megérkezett s a nap reggeli és délutáni

óráiban rendelkezésére áll a tagoknak. Az egyesület tehát most két teljesen jókarban levő s kifogástalan felszerelésű pályával rendelkezik Ohajtuk, hogy ezt a kitünő és egészséges sportot, melyet férfiak és nők, idősebbek és ifjabbak egyaránt teljes gyönyörűséggel és élvezettel folytathatnak, még e nyár folyamán tanulja meg a Sport-egylet minden tagja.

— **Vérengző katonák.** Vasárnap este 8 és 9 óra között Szakács István napszamos és felesége békésen haladtak a Vasut-utczából a Magyar-utca felé. Mikor a Magyar-utca sarkához értek, a pénzügyigazgatóság előtt Zsusan Valentin és Redone Ily és közhonvédek az asszonyt megtámadták. A férj természetesen védelmére kélt áldott állapotban levő feleségének, ki szinten védekezett úgy, ahogy gyenge nő létere tudott. A támadók és megtámadottak között perze dulakodás keletkezett, miközben a garázda katonákat harczias kedvök elragadván, szuronyukat rántották elő s a védtelen házaspárt annyira összeszurkálták, hogy a férfi 14, a nő 3 súlyos sebet kapott. Talán ott a helyszínén oltották volna ki a vérszomjas katonák áldozataik életét, ha gyorsan nem érkezik a rendőri beavatkozás Végli Sándor rendőr felelte le őket. Mint halljuk, Szakács életéhez kevés a remény; a nő sebei nem életveszélyesek ugyan, de másnap orvosi segélyvel kellett tőle elvenni a csecsemőt. A tettesek le vannak tartóztatva s meg is fogják kapni méltó büntetésüket. Mi pedig hisszük, hogy a sok közül ez az újabb eset is közelebb hozza azt az időt, midőn az illetékes katonai körök be fogják látni, hogy mégis csak szükséges valamelyes reform a katonai ot-dalfegyverek viselésében.

— **Tudomány Pekingben.** A mennyei birodalom fővárosában az elmúlt Szilveszter-napkor nyitották meg az új egyetemet rendkívül fényes ceremóniák mellett. Az ünnepség főrésze abban állott, hogy a tanárok és a 350 egyetemi hallgató az épület elé vonultak és ott sorra megcsinálták a kantant. Ez abban áll, hogy Confucius emlékére a falba erősített márványtábla előtt kilencszer egymásután hasra vetik magukat s mindannyiszor a földhöz érintik a homlokukat. Ez alól csak 8 tanár volt felmentve, akik keresztények. Ok a szertartások befejezésével egyszerűen kalapot emeltek a tábla előtt, tiszteletük jeléül, avval bementek a termekbe és megkezdték előadásait.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részvény társaság könyvnyomdájában.

„Henneberg-selyem”

45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — csak akkor valódi, ha közvetlen gyarámból rendeltek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, mintákat pedig posta fordultával küldenek: **HENNEBERG G. selyemgyáral** (es. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbéllyeg ragasztandó. 1

Pályázat raktár-felügyelői állásra.

A nagyenyedi Bethlen főiskolának a város belterületén levő faraktárához oly felügyelőre van szüksége, kinek az itt szükséges egyszerű számadások vezetésén kívül egyszersmind a gyümölcsfaültetésben, kezelésben, valamint egyszerű kertészeti munkákban is kellő jártassága van.

Fizetés: 300 frt, természetbeni lakás és kert.

Az alkalmazandó állása egyelőre ideiglenes, a véglegesítés csak kifogástalan szolgálat alapján fog történni, s véglegesítés esetén az illető erdő-őri szakvizsgát is tenni köteles.

A sajátkezűleg irt pályázati kérvény — életkort, feddhetetlen erkölcsöt, kellő ismereteket s a magyar és román nyelv tudását igazoló okmányokkal felszerelve — **f. évi július 15-ig** személyesen nyújtandó be alólirt jószágigazgatóságnál.

Nagy-Enyed, 1899. június 15.

A Bethlen-főiskola jog- és jószágigazgatósága.

1834 2—2

Sz. 1. 1899.

Borham. kih.

A nagyenyedi borellenőrző bizottság által, Sándor János nagyenyedi lakos kérésére eszközölt vizsgálat folytán, Schwabach Viktor és Zsigmond baranyamegyei németbolyi cég ellen, mesterséges borok forgalomba hozatala miatt folyamatba tett kihágás ügyében, a megtartott tárgyalás alapján, a nagyenyedi rendőrkapitányság illetékességének megállapítása mellett, ezen rendőrkapitányság által hozatik a következő

Ítélet:

Schwabach Viktor németbolyi lakos, 49 éves, izraelita vallású, nőtlen, vagyonos, büntetlen előéletű, borkereskedő, mint a Schwabach Viktor és Zsigmond németbolyi borkereskedő cég felelős tagja, mesterséges boroknak forgalomba hozatala által elkövetett és az 1893. évi XXIII. t.-cz. 1. §-ába ütköző kihágásban hibásnak mondatik ki és köteleztetik ezen törvény 5. §. b) pontja alapján 15 nap és végrehajtás terhe alatt, az 1892. évi XXVII. t.-cz. 3. §-ában meghatározott célra 50 forint pénzbüntetést fizetni, behajthatatlanság esetén 5 napi saját költségén kitöltendő elzárást szenvedni. Köteleztetik továbbá ugyancsak 15 nap s végrehajtás terhe alatt a zárlat alkalmával már fel nem talált 14814. számmal jelzett hordóban volt 358 liter bor értékében literjét 24 krral számítva 85 frt 92 krt Nagy-Enyed város szegény-alapja javára, továbbá a kolozsvári állandó borvizsgáló szakértő bizottság részére előlegezett 16 frt borvizsgálói díjat Nagy-Enyed város pénztárába befizetni és az eljárási költségeket hordozni. A 14847. számmal jelzett hordóban meglevő és zárlat alá vett 380 liter mesterséges bor megsemmisíttetni rendeltetik.

Jelen ítélet jogerőre emelkedése után 15 napok alatt a nagyenyedi „Közérdek” és a budapesti „Borászati Lapok” című lapokban Schwabach Viktor és Zsigmond cég költségén egyszer egész terjedelmében közzé teendő.

Indokok:

1898. évi november havában Sándor János nagyenyedi lakos Schwabach Viktor és Zsigmond németbolyi cégtől 3 hordó bort hozatván és azt megvizsgálás végett a nagyenyedi borellenőrző bizottságnak bejelentvén, utóbbi 1898. évi november hó 26-án a küldeményből 2 hordóban levő összesen 738 litert tevő bormennyiséget gyanusnak talált, minélfogva abból minta vétetett. A kolozsvári állandó borvizsgáló szakértő bizottság 553/899. számú értesítésében a jelzett 2 hordó bort műbornak nyilvánítván, azok megsemmisítését hozta javaslatba. Ez alapon a zárlat foganatosítottván, az eljárás Schwabach Viktor és Zsigmond cég ellen bevezettetett. A tárgyalás rendjén a cég felelős képviselője Schwabach Viktor a nagyenyedi rendőrkapitányság illetékessége ellen kifogást emelt azon alapon, hogy a forgalomba hozatal a vasútra való feladás által Német-Bolyban történt, és így az ottani mohácsi főszolgabíróóság illetékes. Tekintettel azonban arra, hogy az 1880. évi 38547. számú, a kihágás körüli eljárást szabályozó belügyminiszteri rendelet 12. §-a szerint a kihágás elbírálására azon hatóság illetékes, amelynek területén a kihágás elkövetetett; tekintve, hogy a szállítás a feladó cég veszélyére és kárára történt, minélfogva a vasútra adással panaszlott csak a szállítást kezdette meg, de a bor feletti rendelkezése csak a nagyenyedi vasúti állomáshoz való kifogástalan megérkezés és vásárló által való átvétel tényével szűnt meg: a hamisított bor forgalomba hozatala kétségkívül Nagy-Enyeden történt, minélfogva panaszlott cég kifogásának elvetésével a nagyenyedi rendőrkapitányság illetékessége volt megállapítandó

A büntetés kiszabásánál tekintbe vétetett azon körülmény, hogy vádlott cég ellen, hamis bor forgalomba hozatala miatt, a mohácsi főszolgabíróóság által már megelőzőleg eljárás indított, az ítélet többi rendelkező része az 1893. évi XXIII. t.-cz. 12. §. s illetve 8. §-án alapszik.

Ezen ítélet Schwabach Viktor és Zsigmond cég képviselőjével Schwabach Viktorral Német-Bolyban, Sándor Jánossal Nagy-Enyeden, továbbá a nagyenyedi borellenőrző bizottsággal és a nagyenyedi pénzügyigazgatósággal közöltetni rendeltetik azon figyelmeztetéssel, hogy a meg nem elégedő félnek jogában áll ezen ítélet ellen a kézhez vételtől számított 3 napok alatt ide beadandó és Alsófeher vármegye nagyságos kir. tanácsos alispánjához címzett felebbezéssel élni.

Miután marasztalt a fentiekben kifolyólag műborgyártásával is alaposan terheltető, a kihágási eljárásnak ez irányban való megindítása végett egyúttal ezen ítélet a mohácsi járás főszolgabíróóságával is közöltetik.

Nagy-Enyed r. t. város rendőrkapitánysága
Nagy-Enyeden, 1899. évi május hó 12-én.

Sombory Sándor
rendőrkapitány.

A Szentkirály-utca 19. számú

házas telek

elköltözés miatt örök áron
eladó, esetleg bérbe kiadó.

Értekezhetni: **özv. Makkai Domokosnénál.**

Eladó házas telek.

Nagy-Enyeden, porond utca 4. sz. a.

6 szoba, konyha, kamara, pincze és emeletes raktárhelyiség szabad kézből eladó, esetleg folyó évi november 1-jétől kezdve bérbe kiadó. Értekezhetni

Feiler Lázárral Maros-Ujvárt.

3-3 1830

Az előpataki ásványos gyógyviz

a világ legelső égvényes vasas vizének ismertett el. **Szénsav- és vastartalomra fölülmulja az eddig ismert összes vasas vizeket, nem vévén ki Pyrmont, Spaa és Schwabachot is.**

A vasas vizek közül az által tűnik ki, hogy **hajtó-sókat tartalmaz és szén-savas natronra nézve felülmulja az összes említett vizeket, mi által világhírű a gyomor jótékony hatására.**

Gyógyító hatása az előpataki ásványos gyógyviznek kitünően bevált: **a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorgöres, gyomorégésben, máj- és lépdagadókatokban, sárgaságban, epekövekben, egyáltalában gyermekeknél a szervezet ép és erős kifejlődését vas- és mésztartalmánál fogva meglepően elősegíti**

Az előpataki ásványvizeket nem csak a betegek használják, egészséges embereknek is üdítő itallul szolgál s különösen borral vegyítve a háztartásnál általános használatban van.

Kapható minden jelesebb fűszerkereskedés és vendéglőben.

Főraktár Nagy-Enyed, Gyulafehérvár, M.-Ujvár, Tövis és ezek vidékére:

SCHÖNBERGER MÓR urnál

Nagy-Enyeden, Magyar-utca 52. sz.

20-76 1823

Könyvnyomda.

Telefon sz. 5. 6.

Könyvkötészet.

A Nagyenyedi

Könyvnyomda és Papíráruhágyár

Részvénytársaság

könyvnyomdája rendkívül gazdag és modern felszerelésénél fogva képes minden hasonló vállalattal versenyezni úgy a munkák olcsó árai, mint azok izléses kiállításai tekintetében.

A főtérre levő üzleti irodájában iskolás gyermekek részére mindennemű **iskolai szerkek, papír, tinta, tintatartók, tollak, tollnyelek, írónok, palatáblák, palavesszők, vonalzők, rajzeszközök, festékek, ecetek, rajztáblák, rajztömbök, törlogummik, szivacsok, könyvtáskák** stb. stb. kicsinyben és jutányos árak mellett szerezhetők be.

Megrendelések bárhol megjelenő **könyvekre, hírlapokra és folyóiratokra** elfogadtatnak s pontosan teljesíttetnek

Elvállal mindennemű **könyvkötői** munkát is, s azokat gyorsan, olcsó árban és pontos kivitelben szállítja.

A „Közérdek”

a megye egyetlen politikai lapja. Egyike a vidék legelterjedtebb lapjainak, s mint ilyen, **hirdetések közlésére kiválóan alkalmas.**

Aki tehát olcsón és biztos sikerrel akar hirdetni, forduljon bizalommal lapunk kiadóhivatalához.

Nyomatványraktár.

Iroda: Főter 38.

Írószer-kereskedés.